

V Pacově dne 25. 11. 2019

Vážená JUDr. Hálová,

obracím se na Vás v urgentní věci a to ohledně nejednoznačnosti v novém výkladu správních poplatků v Zákoně č. 279/2019 Sb. (*Zákoně, kterým se mění některé zákony na úseku vnitřní správy*). Předpokládám, že Vy budete jedna z mála kompetentních osob, jež mi bude schopná odpovědět konkrétní citací paragrafů, odstavců, na konkrétní nejasnosti v tomto nedávno schváleném zákoně, jehož platnost v těchto dnech nabyla své účinnosti.

Mám čerstvou rozporuplnou zkušenost z prvního dne platnosti této novely (*hovořili jsme s pí matrikářkou s 8 matričními úřady, výklad změn ze strany matrikářek byl různorodý, stejně jako pohled krajských matrikářek na tyto změny a dokonce i u Vás na MVČR u Vaší kolegyně pí Nejedlé*). Tím chci říci, že tato novela z hlediska matričního pátrání opět umožňuje různorodý výklad a možný vznik budoucí řady více či méně odlišných metodik ze strany krajských oddělení matrik pro jim podřízené matriční úřady, místo zcela jasné zákonné formulace, co chtěli autoři touto novelou ve správních poplatcích říci. Hlavní problém tak nastává, zda se sčítá správní poplatek za vyhledávání se správním poplatkem za nahlížení nebo ne (*novela v části správních poplatků hovoří o položkách a) a f), nicméně o sčítání poplatků nikde nic neříká...*). Jak se účtuje ve chvíli, kdy žadatel nechce vyhledávat sám, ale hledá mu matrikář(ka) sám(sama) apod.

Dovoluji si napsat proto do své žádosti o posudek z Vaší strany konkrétní modelové situace, na než narážím jakož to profesionální genealog já i kolegové při své práci na matričních úřadech a jejichž řešení je po zavedení novely nejasné - prosím tak o Vaše oficiální vyjádření ke každé z nich. Děkuji.

Modelové situace, které mohou vzniknout při pátrání na matričních úřadech ČR po začátku platnosti zákona č. 279/2019 Sb. od 21. 11. 2019:

Kolik zaplatím, když nastanou tyto níže uvedené situace – respektive jak se počítají?

1) Víím jeden konkrétní údaj (=zápis) => znám datum konkrétní matriční události, případně stranu, na níž se zápis vyskytuje – hledám si sám dle § 25b odst. 1; údaj (=zápis) je bez prokazování příbuznosti a případné plné moci

Způsob účtování, kolik zaplatím?

2) Víím jeden konkrétní zápis => znám datum konkrétní matriční události, případně stranu, na níž se zápis vyskytuje – hledá mi matrikář/ka; údaj (=zápis) je bez prokazování příbuznosti a případné plné moci

Způsob účtování, kolik zaplatím?

3) Potřebuji najít vícero matričních údajů (=zápisů) => víím matriční knihu, kde by měly být, neznám datum ani stranu matriční/ch události/í, jelikož příslušný index matriční knihy i matriční kniha

samotná jsou ještě živými matričními knihami a jsou deponovány na daném matričním úřadě v ČR – hledám si sám dle § 25b odst. 1, údaj (=zápis) je bez prokazování příbuznosti a případné plné moci

Způsob účtování, kolik zaplatím?

4) Potřebuji najít vícero matričních údajů (=zápisů) => vím matriční knihu, kde by měly být, neznám datum ani stranu matriční/ch události/í, jelikož příslušný index matriční knihy i matriční kniha samotná jsou ještě živými matričními knihami a jsou deponovány na daném matričním úřadě v ČR – hledá mi matrikář/ka:

Způsob účtování, kolik zaplatím?

5) Víím konkrétní údaj (=zápis) => znám datum konkrétní matriční události – hledá mi matrikář/ka; údaj (=zápis) je s prokazováním příbuznosti a případné plné moci

Způsob účtování, kolik zaplatím?

6) Víím konkrétní údaj (=zápis) => neznám přesné datum konkrétní matriční události – hledá mi matrikář/ka; údaj (=zápis) je s prokazováním příbuznosti a případné plné moci

Způsob účtování, kolik zaplatím?

Další modelové konkrétnější situace, které mohou nastat při pátrání v matričních knihách na matričních úřadech:

A) Chci nahlédnout na záznam narození babičky, víím přesné datum i místo. Záznam je mladší jak 100 let, musí hledat matrikářka. Pokud se podaří najít, budu platit 50,- Kč nebo 250,- Kč? Případně pokud se nepodaří najít, tak i tak 200,- Kč správný poplatek? Vztahuje se 200,- Kč za každou i započatou hodinu i na matrikáře/ky?

B) Chci si údaje mezi mrtvými záznamy vyhledat sám. 200,- Kč za hodinu a hlásit každý záznam, o který mi jde? Za každý platit navíc 50,- Kč?

C) 50,- Kč se platí za co? Za to, že si přečtu údaj (=zápis) nebo že si jej vypíši na papír či že jej vyfotím? Ve správních poplatcích není přesně specifikováno - pouze se hovoří o konkrétním zápisu a nahlédnutí. Nicméně já když pojedu na matriční úřad, potřebuji nejen „nahlédnout“ a zjistit tak, co obsahuje údaj (=zápis), ale i jej buď vypsát či nafotit, abych měl důkaz existence písemného matriční zápisu (=údaje) a možnost následného proplacení za nalezený zápis (*případně pokud budu hledat pro sebe či rodinu, tak abych měl do svého rodokmenu potvrzeno, že údaj je tak a tak a existuje*)

D) Jak vlastně mohu vyhledávat bez nahlížení? Z logiky věci a selského rozumu je znění v novele naprostý nesmysl. To bych tedy automaticky musel platit za všechny údaje (=zápisy), které uvidím

50,- Kč, i když nejsou mnou konkrétně hledané, což odporuje celé logice aktuálního nastavení správních poplatků dle písmen a) a f) v položce 2 Změna zákona o správních poplatcích, Čl. II

E) Pokud platí, že si budu vyhledávat sám a platí na mě pouze správní poplatek 200,- Kč za každou i započatou hodinu a netýká se mě tak správní poplatek 50,- Kč za každý údaj (=zápis), jež bych chtěl, může mi matrikář/ka zakázat vyfocení si celé matriční knihy (*obsahuje-li již pouze kompletně zápisy, u nichž není třeba prokazovat příbuznost/ plnou moc*)?

F) Prosím o vysvětlení, jak se na situaci se správními poplatky nahlíží, pokud jde o matriční údaj (=zápis), který je u narozených mladší 100 let, u oddaných mladší 75 let a u zemřelých mladší 30 let – tzn. bez prokazování příbuznosti a bude mi jej tedy muset hledat přímo konkrétní matrikář(ka), jelikož by dle zákona hrozilo, že bych mohl vidět nedovolené údaje osob v matrice a já předtím budu třeba

Dále chci podotknout, že je mi známo znění úprav v novele (Zákon č. 279/2019 Sb.) i je mi známo znění Informace č. 12/2019 pro krajské úřady ČR, které dle mě a mých kolegů, které jsem oslovil, hovoří proti sčítání správních poplatků při vyhledávání a nahlížení do matričních knih na matričních úřadech České republiky. Nicméně věříme, že Vy nám vnesete světlo do této zřejmě poněkud nejasné situace, aby nedocházelo k „vícekolejnosti“ při placení správních poplatků a nejasnostem ve výkladu novely k této problematice.

Předem děkuji za Váš čas věnovaný této žádosti o posudek.

S uctivým pozdravem

Mgr. Josef DAVID

*místopředseda České genealogické a heraldické společnosti - pobočky Tábor
+ profesionální genealog z uskupení „VAŠE GENY ...na dosah ruky“
(vasegeny@seznam.cz, genealogietabor@centrum.cz)*